

Bizkaieraren esaldi denborazkoez

IÑAKI GAMINDE *

Artikulu honetan aurreko Fontes batetan ¹ nafarroako esaldiez eginikoaren ildo beretik, bizkaieraren eremuan denborazko esaldien alorrean jasotako moetak aurkezten ditut.

Aitatuko artikuluan legez, beronen helburua ere jasoko materialak plazaratzea ezeze dagozen ereduak eta berauen hedadura geografikoa erakustea ere da. Oraingo honetan ez dut maparik ematen ze, badirudi ezen astundu egiten dela artikulua; eta bestalde, arazo tipografikoak sortzen ei dira. Maparik ezean, hona hemen nongo barietateetan eta zein herritako materialak aukezten diren ².

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Urduliz, Laukiz, Gatika, Berango, Getxo, Leioa, Erandio, Loiu, Sondika, Derio, Zamudio, Lezama.

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Arrankudiaga, Zollo.

OROZKO: Orozko.

ARRATIA: Larrabetzu, Galdakao, Bedia, Igorre, Dima, Zeanuri, Artea.

BERMEO: Bermeo, Mundaka, Murueta, Arteaga, Busturia, Elantxobe, Kortezubi, Gabika.

GERNIKA: Mungia, Fruiz, Meñaka, Forua, Errigoitia, Axangiz, Muxika, Zornotza, Bernagoitia, Iurreta, Abadiño, Arrazola.

OTXANDIO: Otxandio, Ubidea, Legutio.

MARKINA: Ea, Munitibar, Aulestia, Lekeitio, Ondarru, Etxebarria, Bolibar, Ermua, Zaldibar, Elorrio.

BERGARA: Elgoibar, Soraluze, Eibar, Antzuola, Oñati.

GATZAGA: Arrasate, Aretxabaleta, Eskoriatza, Gatzaga, Aramaio.

Materialak «noiz» galdekariaren deklinabidearen arabera aurkeztuko ditugu; beraz, lau multzotan banatuta:

1. NOIZ
2. NOIZTIK

* UPV-EHUKo Irakaslea.

1. GAMINDE, I.: «Nafarroako barietate batzuetako perpaus denborazkoez». FLV-56, 1990.

2. Sailkapena egiteko Bonaparterena oinarritzat hartzen dut.

3. NOIZKO
4. NOIZ ARTE

Bestalde multzo bakoitzaren barruan menpeko esaldia jokatua edo jokatubakoa den ere bereiztu egin beharko dugu.

1. NOIZ

Gure aurreko artikuluan egiten genuena legez, noiz galderari erantzukeran esaldi nagusia eta menpekoaren erlazioaren arabera emango ditugu jasoko esaldiak; hau da:

- 1.1. Ekintza biak aldi berean
- 1.2. Bata bestea baino lehen
- 1.3. Bata bestearen ostean

1.1. EKINTZA BIAK ALDI BEREAN.

1.1.1. JOKATUAK

- 1.1.1.1.-NEAN
- 1.1.1.2.-NEKO
- 1.1.1.3.-N ORDUAN
- 1.1.1.4.-N ARTEAN
- 1.1.1.5.-N ARTE
- 1.1.1.6.-N ARTIÑO
- 1.1.1.7.-N BITARTEAN
- 1.1.1.8.-N BAKOTXEAN
- 1.1.1.9.-N BAKOTXEKO
- 1.1.1.10.-N GUZTIAN
- 1.1.1.11.-N GUZTIETAN
- 1.1.1.12.-ELA

1.1.1.1.-NEAN

Berau da barietate gehienetan agertzen dena, hala ere, hego mendebaldeko bizkaieraren barietate batzutan sano gutxitan agertzen da, beronen ordeaz «-N ORDUAN» erabiltzen dela; badirudi, barietate hauetan -NEAN ikasi berria dela. Erabilerari dagokionez, geroaldiari dagokion menpeko esaldiaren aspektoa -TEN markaren bidez adierazten da, egunoko ere -KO agertzen ez dela. -NEAN honek beti ez digu itxura bat erakusten, erlatibozko menderagailuaren gainean ezarriko inesibo kasua izanda, beroni dagozkion aldaki berberak agertzen ditu. Hona hemen aldaki horiek eta berorien hedadura:

-NEAN

PLENTZIA: Sondika, Derio, Zamudio, Lezama

– akabaten dosunean etzera yoango gara (Zamudio)

– bier gatorrenean akabaten egongo nok (Lezama).

ARRIGORRIAGA: Zeberio

– etorri danean yaten egon nas

OROZKO: Orozko ³

– ilten yakunean eroango du errire

ARRATIA: Larrabetzu, Galdakao, Bedia, Artea, Dima

– urtetan dosunean atia itxixu (Larrabetzu)

– mendien ibili sanean agertu zen (Galdakao)

GERNIKA: Mungia ⁴

– akabaten dosunean etzera yoango gara

-NIAN

ARRIGORRIAGA: Arrankudiaga

– akabetan dunian yoango gara etzera

BERMEO: Mundaka ⁵

– an egon nitzanian etor san ori

GERNIKA: Meñaka

– basoan egon danian agertu de

MARKINA: Lekeitio ⁶, Ermua.

– amaittuten dosunian etxera dxungo gara (Lekeitio)

– etxera juan nintzarian atia itxitxa euan (Ermua)

BERGARA: Eibar, Soraluze, Elgoibar, Antzuola ⁷, Oñati.

– etorri aisenian ikusi aut (Eibar)

– urtetan dosunian atia itxi (Oñati)

-NIEN

PLENTZIA: Bakio

– etzera dxoan nasenien atie serratute eon da.

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Zaratamo, Zollo

– a eskondu sanien etorri sien (Larraskitu)

– etorten danien egongo nas beragas (Zaratamo)

BERMEO: Bermeo ⁸, Busturia, Murueta, Arteaga, Gabika, Kortezubi.

– eroste sunien erakutzikostasu (Murueta)

– euridxe ixen danien kalien egon garies (Arteaga)

GERNIKA: Fruiz, Forua, Muxika, Axangiz, Errigoitia, Zornotza, Berna-
goitia, Iurreta, Abadiño, Berriz, Arrazola.

– antxe eon garenien agartu de (Forua)

– etorri danien atie itxitte egon dok (Abadiño)

OTXANDIO: Otxandio, Ubidea, Legutio.

– Etorri nasenien atie itxitte egon da (Otxandio)

– akabaten dosunien etxea jungo gare (Legutio).

3. «-nian» ere erabiltzen da.

4. «-nen» ere erabiltzen da.

5. «-nin» ere bai.

6. «-nin» ere bai.

7. «-nien» ere bai.

8. Bermeoko lekuko batzuk «-NEAN» honen ordeaz «-NEKO» erabiltzen dute, geroa-
go ikusiko duguna legez.

MARKINA: Aulestia, Etxebarria, Zaldibar, Ea, Elorrio, Bolibar.

- etorri danien jaten egon nas (Aulestia)
- basuen ibili danien agertu san (Zaldibar)

GATZAGA: Aramaio, Gatzaga, Eskoriatza, Aretxabaleta, Arrasate.

- datorrenien berakin egongo nas (Arrasate)
- etorri danien jaten nenguen (Eskoriatza)

-NEN

PLENTZIA: Lemoiz, Sopela, Gatika, Laukiz, Urduliz, Barrika, Getxo, Berango, Leioa, Erandio, Loiu.

- an egon gintzenen etor san ori (Leioa)
- etor nasenen gaur goixen ate ixitxe topa dot (Sopela)

GERNIKA: Mungia

- etor saranen ikusi in saittut (Mungia)

-NIN

BERMEO: Elantxobe, Mundaka.

- amaitxuten sunin etxera dxungo gara (Elantxobe)

MARKINA: Ondarru, Lekeitio, Munitibar.

- bixar etorten sasenin amaitxen eongo na (Ondarru)

Oraintsu ikusiko adibide guztietan menpeko esaldiaren aditzak beti indikatiboz agertzen izan zaizkigu; hala ere, zenbait lekutan «-NEAN» subjuntiboarekin ere ager dakiguke: Adibidez:

- mingotza da au baya eldu ondo in daittesenean, maspasa modun para daittesenean goxok dire (Gatika)

- il datinean eroango du errire (Orozko)

- nausidxe apur bat sostenidu du baya puntuen il gaixenien beste dosena urte barru bapes (Legutio).

1.1.1.2. -NEKO

BERMEO: Bermeo, lekuko batzuk berau «-nean» horren ordeaz erabiltzen dute:

- mendidxen ibilli nayeneko agertu san (Bermeo)

1.1.1.3. -N ORDUAN

ARRIGORRIAGA: Buja, Larraskitu, Basauri, Zaratamo, Zeberio

- basoan ibili geintzen ordun agertu sen (Basauri)
- etorri dan orduen yaten egon dok (Zaratamo)

ARRATIA: Galdakao, Igorre, Artea, Dima, Zeanuri

- erosten dosun orduen erakutzikostesu (Galdakao)
- etorri sarean orduen ikusi dotzut (Artea)

1.1.1.4. -N ARTEAN

Bizkaieraren eta beste euskalki batzuetako zenbait barrietatan erabiltzen den «-N BITARTEAN» delakoaren ordeztzen da hau; hona hemen zenbait adibide eta beronen hedadura:

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Urduliz, Gatika, Berango, Leioa, Erandio, Loiu, Zamudio, Lezama

– suok akabaten suen arten gu etzera yongo gara (Lemoiz)

– ori iten dosuen arten nik yatordu preparakot (Erandio)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Arrankudiaga.

– suik ori itten dosuen artien nik baskaridxe preparauko dot (Basauri)

– ori iten dosuen artian ifiñikot nik baskarie (Arrankudiaga)

OROZKO: Orozko.

– surok akabetan dosuen artean joango gara

ARRATIA: Galdakao, Igorre, Dima, Zeanuri.

– suek akabetan dosuen artean yoango nas kanpora (Igorre)

– ori iten dosuen artean baskarie preparaukot (Zeanuri)

BERMEO: Bermeo, Mundaka, Elantxobe.

– onek dxaten dausen artien bestiek gose dies (Bermeo)

– ori eitxen suen artin nik baskaidxe preparakot (Elantxobe)

GERNIKA: Mungia, Meñaka, Fruiz, Forua, Muxika, Axangiz, Zornotza, Iurreta, Abadiño.

– suek akabaten dosuen artean etzera yoango gara (Mungia)

– ori itte osuen artien jana preparauko ot (Abadiño)

OTXANDIO: Urbidea, Otxandio.

– akabetan dosuen artien etxea dxungo ga (Urbidea)

– suek ori itten dosuen artien baskaidxe preparaukot (Otxandio)

MARKINA: Ea, Aulestia, Lekeitio, Etxebarria, Ermua⁹, Elorrio.

– ori itten dosuen artian nik preparaukot dxatekua (Lekeitio)

– suek akabatzen dosuen artian gu etxera juango gaitxuk (Ermua)

BERGARA: Eibar

– suek akabatzen dosuen artian etxera juango nok (Eibar)

GATZAGA: Aramaio, Gatzaga.

– akabaten dosuen artien juango nas etxea (Aramaio)

1.1.1.6. -N ARTE

PLENTZIA: Zamudio

– akabaten dosuen arte etzera yoango nas

9. «-n bitartean» ere bai.

ARRIGORRIAGA: Larraskitu

– suik akabaten dosuen arte gu fango gare etzera

ARRATIA: Artea

– suik akabetan dosuen arte ni errekaduek iten yoango nas

OTXANDIO: Legutio

– suk ori iten dosun arte jatekue gertatuko ot

1.1.1.7. -N ARTIÑO

ARRIGORRIAGA: Zeberio

– -akabetan dosuen artiño yoango gara etzera

ARRATIA: Bedia

– suik akabetan dosuen artiño etzera yoango gara

1.1.1.7. -N BITARTEAN

ARRATIA: Larrabetzu:

– gorantza soasen bitartian ikusiko dosu

OTXANDIO: Legutio

– akabetan dosuen bitartien gu bagoyes etxera (Legutio)

MARKINA: Ondarru, Zaldibar, Ermua, Munitibar, Bolibar.

– suik amaitxen dosuen bitxartin gu etxea jungo ga (Ondarru)

– ori eitxen dosun bitxartian nik jana prestauko ot (Ermua)

GATZAGA: Arrasate, Aretxabaleta, Eskoriatza

– akabetan dosuen bittertien etxea juengo gaittuk (Aretxabaleta)

– akabetan dosuen bittertien fango gare etxea (Eskoriatza)

1.1.1.8. -N BAKOITXEAN

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Gatika, Leioa, Erandio, Loiu, Zamu-
dio, Lezama.

– urteten dauen bakotxien belu dator (Bakio)

– datorren bakotxen lotzen da afaltan (Loiu)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Arranku-
diaga.

– urteitten dauen bakotxien beti dator berandu (Basauri)

– etorten dan bakotxian geldituten da afaiten (Arrankudiaga)

OROZKO: Orozko

– datorren bakotxean afalduten geldituten da

ARRATIA: Larrabetzu, Galdakao, Artea, Igorre.

– datorren bakotxian afalduten geldituten da (Larrabetzu)

– iten dauen bakotxean saldu iten dau (Igorre)

- BERMEO: Bermeo, Mundaka, Murueta, Elantxobe, Arteaga.
 – datorren bakotxin apaidxa dxaten gelditxuten da (Mundaka)
 – urteten deuen bakotxien berandu dator (Murueta)
- GERNIKA: Mungia, Meñaka, Fruiz, Forua, Axangiz, Zornotza, Iurreta, Abadiño.
 – etorten dan bakotxien aparitten gelditzen da (Axangiz)
 – berba itten daben bakotxien esaten dau lelokeridxen bat (Abadiño).
- OTXANDIO: Otxandio, Ubidea, Legutio.
 – berba itten dauen bakotxien esaten dau lelokeidxen bat (Otxandio)
 – etorten dan bakotxien afaiten gelditzen da (Ubidea)
- MARKINA: Aulestia, Lekeitio, Ondarru, Zaldibar, Ermua, Elorrio.
 – berba itten daben bakotxien esaten dau tonteridxen bat (Aulestia)
 – etorten dan bakotxin afaltzen geatzen da (Ondarru)
- BERGARA: Eibar, Soraluze, Elgoibar, Antzuola, Oñati.
 – etortzen dan bakotxian afaltzen gelditzen dok (Eibar)
 – etorten dan bakotxian serbaitt ekarten dau (Oñati)
- GATZAGA: Gatzaga.
 – etorten dien bakotxien afaitten geraketan die

1.1.1.9. -N BAKOITZEKO

- ARRATIA: Larrabetzu, Dima, Zeanuri
 – berba iten deuen bakotxeko ganorabakeri bet esaten deu (Larrabetzu)
 – etorten dan bakotxeko afaiten geldituten da (Dima)

1.1.1.10. -N GUZTIAN

- PLENTZIA: Lemoiz, Sopela, Gatika, Leioa, Erandio, Loiu.
 – kafe iten dosun dustin sartu gantxo (Leioa)
 – datorren dustin dakar seoser (Loiu)
- ARRATIA: Larrabetzu, Bedia.
 – urteten deuen gustien gero berandu dator (Larrabetzu)
 – etorten dan gustien afariten geratu iten da (Bedia)
- BERMEO: Elantxobe.
 – datorren gustidxen seoser dakar (Elantxobe)
- GERNIKA: Mungia, Forua, Muxika, Iurreta, Abadiño.
 – datorren gustien seuser ekarten dau (Mungia)
 – urteten daben gustidxen beti dator berandu (Iurreta)
- OTXANDIO: Otxandio, Ubidea.
 – urtete dauen gustidxen dator berandu (Otxandio)
 – datorren gustidxen ekarten dau seoser (Ubidea)
- MARKINA: Aulestia, Etxebarria, Bolibar, Ermua.
 – urteten daben gustidxen dator berandu (Aulestia)
 – datorren gustixan seuser ekarten dau (Ermua)

BERGARA: Antzuola.

– ertetzen daben gustixan berandu etortzen da

GATZAGA: Arrasate, Eskoriatza.

– etorten dan gustien afaitten geratzen da

– etorten dan gustien afaitten geldiketean da

1.1.1.11. -N GUZTIETAN

PLENTZIA: Erandio, Lezama.

– urteten deudin dustitan datos beandu (Erandio)

– datorren gustietan lotzean dok afaiten (Lezama)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Basauri, Zaratamo, Zeberio.

– urtein deuen gustidxetan dator berandu (Begoña)

– datorren gustidxetan beti dakar segoser (Zaratamo)

ARRATIA: Galdakao, Igorre, Dima, Zeanuri.

– datorren gustietan ekarten deu seoser (Galdakao)

– urtetan dauen gustietan berandu yatok (Zeanuri)

BERMEO: Bermeo.

– berba itxen dauen gustitxan tonteridxeek esaten txus

GERNIKA: Meñaka, Forua.

– datorren gustidxetan seoser ekarritxen dau (Meñaka)

– datorren gustidxetan apaitten geatzen da (Forua)

OTXANDIO: Legutio.

– etorten dan gustietan seroser ekarten dau

BERGARA: Oñati.

– urteten daben gustietan berandu etorten da

1.1.1.12. -ELA

PLENTZIA: Lemoiz, Gatika, Lezama

– ni an naula etor san ori (Lemoiz)

– mendien dabilela agertu dok (Lezama)

ARRIGORRIAGA: Zaratamo

– basoan gabiltzesela agartu sen (Zaratamo)

BERMEO: Murueta

– basuen gausela agertu de (Murueta)

GERNIKA: Fruiz, Forua, Muxika, Abadiño

– ortik satesela ikusi ein dotzut (Fruiz)

– mendidxen gausela agertu sen (Muxika)

OTXANDIO: Otxandio, Ubidea

– basuen dabilela urteotzen (Otxandio)

MARKINA: Aulestia, Lekeitio, Etxebarria, Bolibar, Mallabia, Ermua, Elorrio

– mendidxen gabixela agertu san (Elorrio)

– antxe gengosela etorri san ori (Etxebarria)

Bergara: Soraluze, Elgoibar, Antzuola, Oñati

– or satesela ikusi saut (Oñati)

– mendixan nenbillela asaldu suan (Elgoibar)

GATZAGA: Eskoriatza, Arrasate, Gatzaga
 – serretan noyela giltzie apurtu da (Eskoriatza)
 – mendixen sebillera agertu san (Arrasate)

1.1.2. EZ JOKATUAK

- 1.1.2.1. -KERAN
- 1.1.2.2. -ORDUAN
- 1.1.2.3. -TE ORDUAN
- 1.1.2.4. -TERAKOAN
- 1.1.2.5. -TERAZKOAN
- 1.1.2.6. -AZ BATERA
- 1.1.2.7. -TEAZ BATERA
- 1.1.2.8. -TEAZ BAKARRIK
- 1.1.2.9. ALAZ BAT
- 1.1.2.10. BITARTEAN
- 1.1.2.11. ARTEAN

1.1.2.1. -KERAN

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Gatika, Leioa, Erandio, Loiu, Zamudio.

- urtekeran ixi ate (Lemoiz)
- etorkeran ikusi saitut (Erandio)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Zaratamo, Zeberio, Zollo.

- sue ixetukeran erre nas (Begoña)
- etorrikeran ikusi dotzut (Zollo)

ARRATIA: Larrabetzu, Galdakao, Bedia, Igorre, Dima, Zeanuri.

- urtekeran itxixu atea (Igorre)
- itxikeran giltzea apurtu de (Zeanuri)

BERMEO: Bermeo, Mundaka, Elantxobe.

- urtekeran serratu atie (Bermeo)
- etorrikeran ikusi saixut (Elantxobe)

GERNIKA: Mungia, Meñaka, Forua, Muxika, Axangiz, Zornotza, Iurreta, Abadiño.

- etorkeran ikusi saixut (Meñaka)
- itxikeran giltze apurtu da (Iurreta)

OTXANDIO: Ubidea, Legutio, Otxandio.

- etxeti urteidxeran txakurrek aginke in dotzo (Ubidea)
- urteiyeran atie itxiten da (Legutio)

MARKINA: Aulestia, Lekeitio, Ondarru, Etxebarria, Bolibar, Zaldibar, Ermua, Elorrio.

- urtekeran atie itxi (Aulestia)
- etorreran ikusi saittut (Etxebarria)

GATZAGA: Eskoriatza

- urteixeran serrau atie

1.1.2.2. ORDUAN

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Zollo, Arrankudiaga.

- gu gastiek ixen orduen esan egon gero in gixien ori (Larraskitu)
- etorri ordun beragas egongo nas (Zollo)

OROZKO: Orozko.

- urten ordun itxi atea (Egurrutu auzoa)
- etzera joan ordin eroango tzut afarie (Zubiaur auzoa)

ARRATIA: Artea, Zeanuri.

- akabau ordun etzera yoango gara (Zeanuri)
- urten orduen atea itxiten dau (Artea)

GATZAGA: Gatzaga

- serratu orduen giltzie apurtu in ya

1.1.2.3. -TE ORDUAN

OROZKO: Orozko

- itxite ordun giltzea apurtu de (Egurrutu auzoa)
- gu basora joate ordin trankilo eongo gara (Zubiar auzoa)

OTXANDIO: Legutio, Otxandio.

- atie itxite orduen giltzie apurtu da (Legutio)
- urtete orduen atie itxi dxuet (Otxandio)

GATZAGA: Gatzaga

- urtete orduen serrau atie

1.1.2.4. -TERAKOAN

MARKINA: Ermua

- urtetzerakuan atia itxi

BERGARA: Elgoibar, Soraluze, Eibar, Antzuola, Oñati.

- urtetzerakuan atia itxi (Soraluze)
- etortzerakuan ikusi saut (Oñati)

1.1.2.5. -TERAZKOAN

GATZAGA: Arrasate

- urtetzeraskun serrau atie (Arrasate)

1.1.2.6. -AZ BATERA

PLENTZIA: Leioa Zamudio

- etorries batera oira yon da (Leioa)
- akabauas batera apurtu de (Zamudio)

ARRIGORRIAGA: Zeberio
– akabugas batera apurtu in dok (Zeberio)

OROZKO: Orozko.
– elduas batera joan san oira (Orozko)

ARRATIA: Larrabetzu, Zeanuri.
– etorriegas batera oira yoan sien (Larrabetzu)
– entzunegas batera esautu dot (Zeanuri)

GERNIKA: Zornotza.
– etzera allegauas batera joan da oera (Zornotza)

OTXANDIO: Otxandio.
– entzunes batia esautu ot (Otxandio)

1.1.2.7. -TEAZ BATERA

PLENTZIA: Bakio
– txakurrek ausi itxen dau saratie entzutias batera (Bakio)

GERNIKA: Abadiño.
– erostias batera galdu einyot (Abadiño)

1.1.2.8. -TEAZ BAKARRIK

OTXANDIO: Otxandio
– entzutias bakarrik igerri tzat nor dan (Otxandio)

1.1.2.9. ALAZ BAT

BERGARA: Oñati
– etxetik urten alas bat txakurrak ainka iñ xau (Oñati)

1.1.2.10. BITARTEAN

BERGARA: Soraluze, Elgoibar, Antzuola, Oñati
– amaitxu bitxartian juango gara etxera (Soraluze)
– suek ori ein bitxartian nik jana gertaukot (Antzuola)

1.1.2.10. ARTEAN

PLENTZIA: Bakio
– etorri artien emen egongo gara (Bakio)

1.2. BATA BESTEA BAINO LEHEN

- 1.2.1.1. BAINO LEHENAGO
- 1.2.1.2. BAINO LEHEN
- 1.2.1.3. BAINO ARINAGO
- 1.2.1.4. BAINO AURRETIK
- 1.2.1.5. AURRIEN
- 1.2.1.6. AURRETIK

- 1.2.1.7. ORDURAKO
- 1.2.1.8. ORDUKO
- 1.2.1.9. -TE ORDUKO

1.2.1.1. BAINO LEHENAGO

PLENTZIA: Lemoiz, Sopela, Gatika, Leioa, Erandio, Loiu.

- bistu baño lelao ixu bentane (Gatika)
- beskaldu baño lelao garbitu ixus eskuk (Loiu)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Zollo

- umie koxi dot yausi baño lenao (Zaratamo)
- eskuek garbitu ixus yan baño lenao (Zollo)

OROZKO: Orozko

- jan baño lenao garbitu eskuik

ARRATIA: Galdakao, Artea, Zeanuri.

- isetu baño lenao itxi bentanea (Galdakao)
- yan baño lenao eskuek garbitu ixus (Zeanuri)

GERNIKA: Mungia, Meñaka, Abadiño

- ixetu baño lelao ixixu bentanea (Mungia)
- jan eiñ baño lenao eskuek garbittu ixus (Abadiño)

OTXANDIO: Ubidea

- sue ixetu baño leano itxixu bentanie (Ubidea)

BERGARA: Oñati

- baskaldu baño lenau eskuak garbittu (Oñati)

GATZAGA: Gatzaga

- jan baño lenao eskuek garbittu (Gatzaga)

1.2.1.2. BAINO LEHEN

ARRIGORRIAGA: Larraskitu, Arrankudiaga.

- erein baño len paladatxu bet satza (Larraskitu)
- baskaldu baño len garbitu ixus eskuek (Arrankudiaga)

OTXANDIO: Legutio

- ixetu baño len bentanie itxixu (Legutio)

MARKINA: Ondarru, Ermua, Elorrio.

- jan baño len garbitxu eskuk (Ondarru)
- ixotu baño len bentania ixten dau (Ermua)

BERGARA: Elgoibar, Eibar, Oñati

- jan baño len eskuak garbitxu ixas (Elgoibar)
- ixotu baño len itxi bentania (Oñati)

GATZAGA: Arrasate

- ixotu baño len itxixu bentanie (Arrasate)

1.2.1.3. BAINO ARINAGO

ARRIGORRIAGA: Begoña, Zaratamo.

- ixetu baño ariño itxixu bentanie (Begoña)
- ixetu baño ariño sue serratu bentanie (Zaratamo)

ARRATIA: Galdakao, Dima

- eskuek garbitu yan baño ariño (Galdakao)
- isetu baño ariño serratu bentanea (Dima)

GERNIKA: Zornotza

- beskaldu baño ariño garbittu eskuek (Zornotza)

MARKINA: Aulestia

- bistu baño ariña itxi bentanie (Aulestia)

1.2.1.4. BAINO AURRETIK

MARKINA: Etxebarria

- maixen jarri baño aurretik eskuek garbittu (Etxebarria)

1.2.1.5. AURRIEN

ARRIGORRIAGA: Larraskitu

- afaldu aurrien bedeinketu (Larraskitu)

MARKINA: Bolibar

- jan aurrien eskuek garbittu (Bolibar)

1.2.1.6. AURRETIK

BERGARA: Antzuola, Soraluze

- jan aurretik eskuak garbitxu ixus (Soraluze)
- pistu aurretik itxi bentania (Antzuola)

GATZAGA: Arrasate, Eskoriatza, Gatzaga

- jan aurretik eskuek garbitxu ixi (Eskoriatza)
- baskal aurretik eskuek garbittu (Gatzaga)

1.2.1.7. ORDURAKO

BERMEO: Mundaka

- bistu ordurako sarratu bentania (Mundaka)

1.2.1.8. ORDUKO

PLENTZIA: Zamudio, Lezama

- ixitu orduko bentanea ixixu (Zamudio)
- beskaldu orduko eskuek garbitu ixek (Lezama)

- ARRIGORRIAGA: Zaratamo, Zeberio
 – baskaldu orduko eskuek garbitu ixek (Zeberio)
- ARRATIA: Larrabetzu, Igorre, dima, Zeanuri.
 – ikusi be in orduko esetu in dot (Larrabetzu)
 – yan orduko eskuek garbitu isus (Dima)
- BERMEO: Bermeo, Elantxobe
 – bistu orduko bentanie serratu (Bermeo)
 – eskuk garbitxu dxan orduko (Elantxobe)
- GERNIKA: Forua, Muxika, Axangiz, Iurreta
 – eguskidzek urten orduko ure ekarri (Forua)
 – jaten asi orduko eskuek garbittu ixus (Muxika)
- MARKINA: Aulestia, Lekeitio, Zaldibar, Ermua
 – bistu orduko sarratu bentania (Lekeitio)
 – baskaldu orduko eskuak garbitxu (Ermua)

1.2.1.9. -TE ORDUKO

- OTXANDIO: Otxandio
 – ixetute orduko sue itxi bentanie (Otxandio)

1.3. BATA BESTEAREN OSTEAN

- 1.3.1. ETA
- 1.3.2. ETA OSTEAN
- 1.3.3. ETA GERO
- 1.3.4. ETA ARTEZ
- 1.3.5. ETA ATOAN
- 1.3.6. ETA ARIN
- 1.3.7. ETA ENSEGIDA
- 1.3.8. ETA SEGIDUAN
- 1.3.9. ETA BEREHALAXE
- 1.3.10. ETA LASTER
- 1.3.11. OSTEAN
- 1.3.12. ORDURAKO
- 1.3.13. ORDUKO
- 1.3.14. TAKOAN
- 1.3.15. TEA BAINO EZ
- 1.3.16. Ø BAINO EZ
- 1.3.17. EZ BESTERIK EZ
- 1.3.19. BAKARRIK ETA
- 1.3.20. UTZEGIN
- 1.3.21. ETA BESTE BARIK

1.3.1. ETA

PLENTZIA: Bakio, Gatika, Zamudio, Lezama.

- allegau te dxoan san oera (Bakio)
- yon da diru artute (Gatika)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Basauri, Zaratamo, Zeberio

- akabaute apurtu inye (Basauri)
- dirue kosite martxa in deu (Zaratamo)

OTXANDIO: Ubidea, Legutio.

- dirue artute dxuen da (Ubidea)
- dirue artuta martxau in dau (Legutio)

MARKINA: Aulestia, Etxebarria, Zaldibar, Ermua.

- dirue artunde jun da (Aulestia)
- dirue artute jun san (Etxebarria)

BERGARA: Antzuola, Eibar, Oñati

- dirua artuta anka ein seban (Antzuola)
- dirua artuta fan san (Oñati)

1.3.2. ETA OSTEAN

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Gatika, Erandio, Loiu.

- yan ta osten yongo gare etzera (Sopela)
- bear in te osten yango du beskari (erandio)

1.3.3. ETA GERO

PLENTZIA: Sopela, Leioa, Zamudio, Lezama.

- bear in te gero yangou (Leioa)
- yan da gero yoangosak etzera (Lezama)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Zollo, Arrankudiaga.

- baskaldu te gero fango gares etzera (Larraskitu)
- bear in de gero baskalduko yuk (Zeberio)

OROZKO: Orozko

- basoan ibili te gero joan gintzen afariten (Orozko)

ARRATIA: Larrabetzu, Galdakao, Igorre, Dima, Zenuri

- bear in de gero yangou (Galdakao)
- yan da gero yoango gara etzera (Dima).

BERMEO: Bermeo

- dxan da gero dxungo garie etzera (Bermeo)

OTXANDIO: Ubidea, Legutio, Otxandio.

- baskaldu ta geo dxungo ga etxea (Ubidea)
- basuen ibili te gero etxera juen gintzen (Legutio)

MARKINA: Bolibar, Elorrio, Zaldibar, Aulestia, Lekeitio, Ondarru, Etxebarria, Ermua.

- jan da gero etxea jungo ga (Bolibar)
- basuen ibili tte gero afaitten juen giñen (Zaldibar)

- BERGARA: Soraluze, Elgoibar, Eibar, Antzuola, Oñati
– jan da gero jungo gara etxera (Soraluze)
– mendixan ibilli txa gero afaltzen juan giñen (Antzuola)
- GATZAGA: Arrasate, Eskoriatza, Gatzaga
– basuen ibili txe gero jaten fan giñen (Eskoriatza)

1.3.4. ETA ARTEZ

- PLENTZIA: Lemoiz, Sopela, Erandio.
– etorri txe artes oira yon san (Lemoiz)
– etorri te artes yon da oira (Erandio)
- ARRIGORRIAGA: Zeberio
– akabau te artes apurtu in de (Zeberio)

1.3.5. ETA ATOAN

- PLENTZIA: Zamudio.
– allegau te aton oera yoan da (Zamudio)
- OTXANDIO: Otxandio
– baskaldu te atuen dxungo gaa (Otxandio)

1.3.6. ETA ARIN

- PLENTZIA: Gatika
– makaldu te ariñ il san (Gatika)

1.3.7. ETA ENSEGIDA

- PLENTZIA: Bakio, Sopela, Gatika.
– gaixorik parau te ensegida il sen (Bakio)
– erosi tte ensegida galdu dot (Gatika)
- ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Basauri, Zaratamo, Arrankudiaga
– entzun da ensegida eseutu dot (Larraskitu)
– gaixotu te ensegida il sen (Arrankudiaga)
- ARRATIA: Igorre, Dima, Zeanuri
– allegau te ensegida yoan da oira (Igorre)
– entzun de ensegida esetu in dot (Dima)
- OTXANDIO: Otxandio
– geixoik parau te ensegida il in san (Otxandio)
- MARKINA: Aulestia, Lekeitio, Etxebarria, Ermua
– gaixorik jarritxa ensegida il san (Ermua)
– gaixotu te ensegida il in san (Etxebarria)

1.3.8. ETA SEGIDUAN

MARKINA: Aulestia, Lekeitio, Ondarru, Etxebarria, Ermua, Bolibar, Elorrio, Zaldibar

- etorri tte segidun oera jun sen (Bolibar)
- allegau te segidxen oera jun san (Aulestia)

OTXANDIO: Otxandio, Legutio

- akabatu ta segituen apurtu da (Legutio)
- sue in biot baskaldu te segiruen (Otxandio)

BERGARA: Eibar, Antzuola

- ellegau eta segiduan ogera jua suan (Eibar)
- gixoik jarri txa segiduan il in da (Antzuola)

GATZAGA: Eskoriatza, Arrasate, Gatzaga

- etxera alleau te segidun ogera jun san (Arrasate)
- allegau ta segiruen ogera fan san (Gatzaga)

1.3.9. ETA BEREHALAXE

BERGARA: Soraluze.

- etorri txa belaxe oera juna san (Soraluze)

1.3.10. ETA LASTER

OTXANDIO: Ubidea

- geixotu te laster il san (Ubidea)

1.3.11. OSTEAN

PLENTZIA: Loiu, Zamudio

- beskaldu osten yongo gara etzera (Loiu)
- bearra in ostein beskaldu ingo du (Zamudio)

OTXANDIO: Otxandio

- bier ostien baskalduko dxuau (Otxandio)

MARKINA: Elorrio, Zaldibar, Ermua

- baskal ostian juango ga etxera (Elorrio)
- baskal ostien etxera jungo ga (Zaldibar)

BERGARA: Eibar

- baskal ostian etxera juango gaitxuk (Eibar)

GATZAGA: Eskoriatza, Gatzaga, Arrasate

- baskal ostien etxera fango gara (Eskoriatza)
- baskal ostien fango gare (Gatzaga)

1.3.12. ORDUKO

PLENTZIA: Loiu, Lezama.

- etorri orduko yon die oira (Loiu)
- ogei urte in orduko yoan soan soldadu (Lezama)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Zaratamo, Zollo

- txakurrek ausi itten dau sarata bat entzun orduko (Buja)
- etorri orduko oire yoan sien (Zollo)

OROZKO: Orozko

- txakurrek ausi iten dau somau orduko seoser (Ubidea)
- akabau orduko apurtu indda (Otxandio)

MARKINA: Ondarru, Ermua

- sarata bat entzun orduko txakurre sauka asten da (Ondarru)
- txakurrak saunka eitzen dau sarata bat entzun orduko (Ermua).

BERAGARA: Oñati

- entzun orduko esautu dot (Oñati)

1.3.14. -TAKOAN

BERGARA: Antzuola, Oñati

- sua ixoketakuan erre in nais (Oñati)
- ertendakuan itxi atia (Antzuola)

1.3.15. -TEA BAINO EZ

PLENTZIA: Sopela

- estu akabate baño eta apurtu in da (Sopela)

1.3.16.-Ø BAINO EZ

ARRIGORRIAGA: Larraskitu.

- etorri baño esta ein da oira fan da (Larraskitu)

ARRATIA: Dima

- allegau baño esta in oira yoan da (Dima)

MARKINA: Ermua

- ikusi baño es esautu dot (Ermua)

1.3.17. -EZ BESTERIK ETA

PLENTZIA: Leioa

- es besterik eta akaba apurtu in da (Leioa)

1.3.18. BESTERIK EZ

BERGARA: Elgoibar

- allegau besterik es oera jun suan (Elgoibar)

1.3.19. BAKARRIK ETA

ARRIGORRIAGA: Begoña, Arrankudiaga

- allegau bakarrik eta yoan san oira (Begoña)
- etorri bakarrik eta yoan san oira (Arrankudiaga)

ARRATIA: Dima

- akabau bakarrik eta apurtu in de (Dima)

1.3.20. UTZEGIN

BERMEO: Bermeo.

– allega utzegin ta dxun da oira

1.3.21. ETA BESTE BARIK

OTXANDIO: Ubidea

– etorri te beste barik ogera dxuen san (Ubidea)

2. NOIZTIK

2.1. JOKATUAK

2.1.1. -NIK HONA

2.1.2. -NIK GEHIAGO

2.1.3. -NETIK

2.1.4. -NETIKAN

2.1.5. -NETIK ARREZKERO

2.1.6. -NETIK EZKERO

2.1.7. -NEZKERO

2.1.1. -NIK HONA

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Gatika, Berango, Getxo, Leioa, Erandio, Loiu, Derio, Zamudio, Lezama.

– ori ekar deunik ona esta etorri (Leioa)

– estot ikusi etorri sanik ona (Lezama)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Larraskitu, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Zollo, Arrankudiaga

– etorri danik ona estot ikusi (Buja)

– ori ekarri dauenik ona esta etorri (Zaratamo)

OROZKO: Orozko

– etorri sanik ona estot ekosi (Orozko)

ARRATIA: Larrabetzu, Galdakao, Igorre, Dima, Zeanuri.

– etorri nasenik ona estot ekusi (Galdakao)

– ori ekarri oanik ona esta etorri (Zeanuri)

OTXANDIO: Ubidea

– etor danik estot ikusi (Ubidea)

BERMEO: Bermeo, Murueta

– etorri danik ona estot ikusi (Bermeo)

– etor danik ona estot ikusi (Murueta)

GERNIKA: Mungia, Meñaka, Forua, Muxika, Axangiz, Zornotza

– ori ekar saunik ona esta etorri (Mungia)

– etor danik ona estot ikusi (Axangiz)

2.1.2. -NIK GEHIAGO

OTXANDIO: Legutio

– etor sanik gedxao estot ikusi (Legutio)

2.1.3. NETIK

BERMEO: Mundaka, Elantxobe

- etorri danetik estot ikusi (Mundaka)
- ori ekar deuenetik esta etorri (Elantxobe)

MARKINA: Ea, Munitibar, Aulestia, Lekeitio, Ondarru, Etxebarria, Zaldibar, Ermua, Elorrio.

- etorri sanetik estot ikusi (Lekeitio)
- ori ekarri banetik esta etorri (Etxebarria)

BERGARA: Elgoibar, Soraluze, Eibar, Oñati

- etorri sanetik estot ikusi (Soraluze)
- ori ekarri banetik estok etorri (Eibar)

GATZAGA: Eskoriatza, Aretxabaleta

- etorri sanetik estot ikusi (Eskoriatza)
- ori ekarri auenentik estok etorri (Aretxabaleta).

2.1.4. -NETIKAN

BERGARA: Elgoibar

- etorri danetikan estot ikusi (Elgoibar)

2.1.5. -NETIK ARREZKERO

OTXANDIO: Otxandio

- etorri sanetik arreskero estot ikusi (Otxandio)

2.1.6. -NETIK EZKERO

OTXANDIO: Otxandio

- dxaidxo danetik askero antxe bixi de (Otxandio)

2.1.7. -NEZKERO

GERNIKA: Iurreta, Abadiño

- etorri daneskero estot ikusi (Iurreta)
- ori ekarri dabeneskero esta agertu (Abadiño)

OTXANDIO: Otxandio, Ubidea

- ekarri banaskero esta etorri (ubidea)
- etorri sanaskero etxuet ikusi (Otxandio)

MARKINA: Aulestia Ermua, Bolibar

- etorri daneskero estot ikusi (Aulestia)
- ori ekarri ebaneskero esta etorri (Ermua)

BERGARA: Antzuola

– etorri daneskerio estot ikusi (Antzuola)

GATZAGA: Arrasate, Gatzaga, Aramaio

– etor sanaskero estot ikusi (Gatzaga)

– ori ekarri euaneskeron esta etorri (Aramaio)

2.2. EZJOKATUAK

2.2.1. -RIK ONA

2.2.2. -EZKERO

2.2.1. -RIK ONA

ARRIGORRIAGA: Zarátamo

– eseturik ona bardin dau (Zaratamo)

2.2.2. -EZKERO

OTXANDIO: Legutio

– ori ekarrieskero esta etorri (Legutio)

BERGARA: Oñati

– etorrieskeo estot ikusi (Oñati)

3. NOIZKO

3.1. JOKATUAK

3.1.1. NERAKO

3.1.2. NEKO

3.1.3. N ORDURAKO

3.1.4. N ORDUKO

3.1.1. -NERAKO

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Leioa, Erandio, Loiu, Zamudio, Lezama.

– datorrenerako akabata eongo da (Sopela)

– ama etor sanerako nik urten nendun (Loiu)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja.

- ama etor saneako eskapau oten (Begoña)
- datorrenerako amaittute dau (Buja)

ARRATIA: Larrabetzu, Igorre

- gu yoan gitzesanerako yoan sien eurek (Larrabetzu)
- aite yaten datorrenerako ni biarran nau ya (Igorre)

BERMEO: Bermeo, Murueta, Elantxobe, Arteaga.

- datorrenerako akabaute egongo da (Murueta)
- su satesenerako akabata eongo da (Arteaga)

GERNIKA: Mungia, Meñaka, Forua, Muxika, Axangiz, Zornotza, Iurreta, Abadiño

- gu dxoan gintzenerako dxoanta egon dire (Meñaka)
- etzera etor danerako enas egon etzien (Muxika)

OTXANDIO: Legutio.

- ni etxera etor nasenerako esta egon (Legutio)

MARKINA: Aulestia, Lekeitio, Ondarru, Bolibar, Zaldibar, Ermua, Eorrio.

- etortzen daneako amaitxute eongo da (Ondarru)
- etxera etorri danerako ya ni eneguan (Ermua).

BERGARA: Soraluze, Eibar, Elgoibar, Antzuola

- akabatzen duaneako etorrikok ori (Eibar)
- akabatzen dosuneako etorriko da (Antzuola)

GAZTAGA: Arrasate, Gatzaga, Eskoriatza.

- etxera etorri danerako ni enenguen etxien (Arrasate)
- sateseneako akabauta eongo da (Gatzaga)

3.1.2. -NEKO

PLENTZIA: Gatika

- datorreneko akabata eongo da (Gatika)

BERMEO: Mundaka

- akabaten suneko etorko da (Mundaka)

GERNIKA: Forua

- datorreneko akabata egongo da (Forua)

3.1.3. -N ORDURAKO

ARRIGORRIAGA: Larraskitu

- akabetan dosun ordureko bator bera (Larraskitu)

ARRATIA: Galdakao

- gu yoan gintzesan ordureko martxau iyeurien (Galdakao).

OTXANDIO: Ubidea

- etorri den ordureko dxesarri in dire (Ubidea)

3.1.4. -N ORDUKO

ARRIGORRIAGA: Basauri, Zeberio

- etorten dan orduko egongo da akabaute (Basauri)
- gu yoan gintzesan orduko yoanda egon siresan (Zeberio)

ARRATIA: Galdakao, Zeanuri

- etzera etor dan orduko enas eon etzean (Galdakao)
- datorren orduko egongo da akabaute (Zeanuri)

MARKINA: Etxebarria

- onaa datorren orduko amaittute eongo da (Etxebarria)

3.2. EZJOKATUAK

3.2.1. ORDURAKO

3.2.2. ORDUKO

3.2.3. -TA ORDUKO

3.2.4. TERA KO

3.2.1. ORDURAKO

PLENTZIA: Leioa

- etorri ordureko akabata dao (Leioa)

ARRIGORRIAGA: Larraskitu.

- ori etorri ordureko akabaute dau dana (Larraskitu).

ARRATIA: Artea

- ori etorri ordureko nik akabaute eukikot (Artea)

GERNIKA: Mungia

- gu yoan ordureko yoan siren (Mungia)

OTXANDIO: Ubidea

- su etorri ordureko akabaute eongo da (Ubidea)

3.2.2. ORDUKO

PLENTZIA: Zamudio

- gu etorri orduko martxau in deure (Zamudio)

ARRIGORRIAGA: Begoña, Buja, Basauri, Zaratamo, Zeberio, Zollo, Arrankudiaga.

- akabau orduko etorko da (Basauri)
- etorri orduko akabaute egongo da dana (Zollo)

OROZKO: Orozko

- etorri orduko akabaute eongo da (Orozko)

ARRATIA: Galdakao, Dima, Zeanuri

- ama etorri orduko nik urten neuen (Galdakao)
- gu yoan orduko eskapaute egon dire (Zeanuri)

BERMEO: Elantxobe: ama etorri orduko ni urtenda eon nas (Elantxobe)

OTXANDIO: Ubidea, Legutio.

- akabau orduko etorriko da (Ubidea)
- etorri orduko akabata eongo da (Legutio)

MARKINA: Etxebarria.

- suk amaittu orduko etorriko da (Etxebarria)

BERGARA: Eibar, Oñati

- gu jua orduko juanda jeuasen (Eibar)
- suk ori akabau orduko etorriko da (Oñati)

3.2.3. TA ORDUKO

OTXANDIO: Legutio

- suk akabata orduko etorriko da (Legutio)

3.2.4. TERA KO

GATZAGA: Arrasate

- su etortzerako akabaute egongo da (Arrasate)

4. NOIZ ARTE

4.1. EZ JOKATUAK

- 4.1.1. ARTEAN
- 4.1.2. ARTE
- 4.1.3. ARTIÑO
- 4.1.4. ARTIO

4.1.1. ARTEAN

PLENTZIA: Bakio, Lemoiz, Sopela, Gatika, Berango Getxo, Leioa, Loiu, Derio Zamudio, Lezama.

- etorri artien emen egogo gara (Bakio)
- itxodongo datzu akaba arten (Loiu).

ARRIGORRIAGA: Buja

- ori etorri artien eongo gares emen (Buja)

OROZKO: Orozko

- etorri artean emen eongo gara (Orozko)

ARRATIA: Larrabetzu

- akabau artian itxarongo yatzu (Larrabetzu)

BERMEO: Bermeo, Murueta

- begire ongo garies akaba artien (Bermeo)
- akaba artien itxaraingo dxatzu (Murueta)

GERNIKA: Mungia, Meñaka, Forua, Muxika

- etorri artien emen eongo gara (Mungia)
- itxereingo dxatzu akabeu artien (Forua)

MARKINA: Aulestia, Ermua, Bolibar, Elorrio
 – etorri artien ementxe eongo gara (Aulestia)
 – etorri artian ementxe eongo gaitxuk (Ermua)

BERGARA: Soraluze, Elgoibar
 – etorri artian emen egongo gara (Soraluze)

GATZAGA: Arrasate, Gatzaga, Aramaio
 – etorri artien emen eongo gare (Gatzaga)
 – eurak etorri artien emen eongo gaa (Aramaio)

4.1.2. ARTE

PLENTZIA: Erandio, Zamudio.
 – eurok etorri arte emen eongo gara (Erandio)
 – bera etorri arte emen eongo gara (Zamudio)

ARRIGORRIAGA: Larraskitu, Basauri, Zeberio, Zollo, Arrankudiaga.
 – eurok etorri arte ona egongo gare gu emen (Larraskitu)
 – itxongo tzu akabau arte (Basauri)

ARRATIA: Galdakao, Igorre, Artea, Zeanuri
 – itxorongo yatzu akabeu arte (Galdakao)
 – etorri arte emen egongo gara (Zeanuri)

BERMEO: Mundaka, Elantxobe,
 – eurak etorri arte emen egongo gara (Mundaka)
 – itxongo tzueu amaitxu arte (Elantxobe)

GERNIKA: Axangiz, Zornotza, Abadiño
 – etorri arte amen eongo gara (Axangiz)
 – itxan eingotzu akabau arte (Abadiño)

OTXANDIO: Ubidea, Legutio.
 – etorri arte emen eongo ga (Ubidea)
 – etorri arte egongo gare emen (Legutio)

MARKINA: Ea, Munitibar, Lekeitio, Ondarru, Etxebarria, Zaldibar, Ermua
 – etorri arte amentxe eongo gas (Ondarru)
 – itxereingo dotzueu akabau arte (Ermua)

BERGARA: Eibar, Antzuola, Oñati
 – ori etorri arte amen eongo gaitxuk (Eibar)
 – aik eta etorri arte ementxe eongo gaa (Antzuola)

GATZAGA: Eskoriatza, Aretxabaleta
 – etorri arte emen egongo gara (Eskoriatza)

4.1.3. ARTIÑO

ARRIGORRIAGA: Begoña, Zaratamo, Zeberio
 – ekusi artiño denporaldidxe eongo da (Begoña)
 – etorri artiño egongo nas emen (Zaratamo)

ARRATIA: Dima
 – etorri artiño emen egongo gara (Dima)

GERNIKA: Iurreta
– itxangotzu juen artiño (Iurreta)

4.1.4. ARTIO

OTXANDIO: Otxandio
– etorri artio emen egongo gosak (Otxandio)

LABURPENA

Artikulu honetan, FLV-56 zenbakian Nafarroako esaldi denborazkoekin egindako era berean, bizkaieraren eremuan jaso ditudan denborazko esaldien azterketarako esaldi ereduak ematen dira.

Aurrekoan legez, beronen helburua, jasotako materialak plazaratzea ezeze dagozen ereduak eta berauen hedadura geografikoa erakustea ere da.

RESUMEN

En este artículo se presentan frases modelo para el análisis de las oraciones temporales que he recogido en el dominio del vizcaino, del mismo modo que en el n.º 56 de FLV se hacía con las oraciones temporales del dialecto navarro.

Al igual que en el artículo anterior su finalidad es dar a conocer los materiales recogidos y los modelos existentes, así como mostrar su extensión geográfica.

RÉSUMÉ

Dans cet article des phrases types sont présentées pour pouvoir analyser des phrases temporelles que l'auteur est allé chercher dans le domaine bisciaïen, de la même façon que dans le n.º 56 FLV on le faisait avec les phrases temporelles du dialecte navarrais.

De même que dans l'article précédent, le but recherché, c'est faire connaître les matériaux et les types existants, ainsi comme montrer leur étendue géographique.

SUMMARY

This article presents model sentences for the analysis of temporal sentences collected within the Biscayan domain, in the same way that in N° 56 of FLV was done with temporal sentences of the Navarrese dialect.

Just like in the previous article its purpose is to present the collected material and the existing models, as well as to show its geographical expanse.